

УКД 330.34:502.131.1

Круглікова В.В.¹, Гречковська С.М.²

¹к.е.н., доц. кафедри бізнесу та управління НУ “Запорізька політехніка”,

²здобувач вищої освіти гр. БТЕ-1214сп НУ “Запорізька політехніка”, Україна

ЗАХИСТ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОСИСТЕМ СУШІ

Збереження та відновлення екосистем суші стає все більш важливим через загрози, спричинені людською діяльністю: втрата біорізноманіття, зміни клімату, деградація земель, вирубка лісів і забруднення вод. Ці проблеми ведуть до втрат природних ресурсів, що негативно впливає на екологічний баланс і здоров'я людей. Тому збереження екосистем суші є надзвичайно важливим на глобальному та національному рівнях.

Сьогодні ми є свідками безпрецедентної деградації земель, а втрати орних земель у 30-35 разів перевищують звичайні темпи. Засухи та опустелювання також щороку зростають, спричиняючи втрату 12 мільйонів гектарів і негативно впливаючи на бідні громади у всьому світі. З 8300 відомих порід тварин, 8% уже зникли, а 22% перебувають під загрозою зникнення. Цілі сталого розвитку спрямовані на збереження і відновлення використання до 2020 р. наземних екосистем, таких як ліси, водно-болотні угіддя, посушливі землі та гори. Зупинити обезліснення також життєво важливо для пом'якшення наслідків кліматичних змін. Необхідні термінові

заходи для скорочення втрат природних середовищ існування і біорізноманіття, що є частиною нашої спільної спадщини.

Мета цілі 15 полягає в тому, захищати, відновлювати та сприяти сталому використанню наземних екосистем, раціонально управляти лісами, боротися з опустелюванням, а також зупинити та повернути назад деградацію землі та зупинити втрату біорізноманіття.

Проблемами захисту екосистем займалися вчені: Майкл Крофтон, Томас Лавджой, Еллен Мейсон, Міжнародний союз охорони природи (IUCN)

Сучасні виклики у збереженні екосистем суші:

Деградація земель і пустельніфікація: Більшість земельних екосистем деградує через неправильне використання землі, надмірне землеробство, зменшення лісових площ та надмірний випас худоби, а також зміни клімату. Це призводить до втрати родючих земель, що загрожує продовольчій безпеці.

Зниження біорізноманіття: Ліси, савани та інші екосистеми втратили значну частину свого біорізноманіття через знищення природних середовищ, забруднення та зміну клімату. Це порушує екологічні процеси, що підтримують баланс природних ресурсів.

Зміна клімату: Зміни клімату ослаблюють стійкість екосистем суші, викликаючи посухи, лісові пожежі, зливи та інші природні катастрофи.

Забруднення: Забруднення води, повітря та ґрунтів є однією з основних причин деградації екосистем. Зокрема, використання хімічних пестицидів і добрив у сільському господарстві не лише забруднює навколишнє середовище, а й скорочує кількість корисних видів флори і фауни.

Заходи для досягнення Цілі 15:

Відновлення деградованих земель: До 2030 року потрібно боротися з опустелюванням і відновлювати землі, пошкоджені посухами, повеннями та деградацією, щоб досягти нейтральності деградації земель.

Збереження лісів: Важливо зменшити вирубку лісів, впроваджувати ефективні стратегії збереження лісів і мобілізувати ресурси для сталого управління лісами, особливо в країнах, що розвиваються.

Збереження флори та фауни: Необхідно вжити термінових заходів для боротьби з браконьерством і незаконною торгівлею охоронюваними видами.

Залучення громад до охорони природи: Важливо активніше залучати місцеві громади до охорони природи та сталого використання земель.

Розвиток екологічної освіти: Потрібно підвищити обізнаність про важливість збереження екосистем і біорізноманіття через освітні та інформаційні кампанії.

Таким чином, можна зазначити, що захист і відновлення екосистем суші є ключовими для сталого розвитку. Для досягнення Цілі 15 необхідний

комплексний підхід, включаючи законодавчі ініціативи, сталий підхід у сільському та лісовому господарствах, а також залучення громад. Успішні приклади реалізації цієї цілі демонструють, що спільні зусилля можуть забезпечити збереження екосистем для майбутніх поколінь.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Офіційний сайт ООН – Цілі сталого розвитку
<https://sdgs.un.org/goals> Офіційна сторінка ООН, де представлено всі 17 цілей сталого розвитку, зокрема Ціль 15.

2. Ціль 15. Захист та відновлення екосистем суші
<https://kpi.ua/sustainability-15>

3. Ціль сталого розвитку №15: Збереження екосистем суші
<https://postfactum.info/ua/ecology/cil-stalogo-rozvitku-15-zberezhennya-ekosistem-sushi-6675.html>